Dosarul nr.4r-3601/24 (4-23126995-02-4r-06082024)
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Grecu Radu

D E C I Z I E

03 februarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată, judecător: Cecan Silvia
Judecători: Schibin Vladislav și Băbălău Denis

examinând în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Staver Oleg împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5541/2023 din 10 iunie 2024, adoptată în cauza contravențională la contestația înaintată de Ceban Serghei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023 și deciziei de sancționare, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 240 alin. (2) din Codul contravențional.

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 24.08.2023, Ceban Serghei a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023 și deciziei de sancționare, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 240 alin. (2) din Codul contravențional.

2. În susținerea contestației a menționat că, contravenția nu a fost făcută de el anexând în acest sens contractul de vânzare-cumpărare din 30.05.2023 a automobilului de model „Mercedes Vito 109CDI”.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5541/2023 din 10 iunie 2024, s-a admis contestația depusă de către Ceban Serghei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023 și deciziei de sancționare, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 240 alin. (2) din Codul contravențional. S-a încetat în privința lui Ceban Serghei procesul contravențional prin care a fost sancționat în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023, din motivul neprobării în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

4. Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Staver Oleg, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea dosarului contravențional la o nouă examinare în fond, în alt complet de judecată.

5. În motivarea recursului a indicat că la materialele dosarului au fost prezentate probe prin care se confirmă vinovăția contravenientului Ceban Serghei, astfel că, agentul constatator Staver Oleg a respectat normele procesuale și materiale expuse, totodată a prezentat probe concludente și pertinente acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Ceban Serghei.

6. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

7. Colegiul, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional a purces la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

8. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii contestate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă, din următoarele considerente.*

9. Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

10. Colegiul reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

11. Conform art.458 din Codul contravențional, *la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.*

12. În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

13. Conform art.466 din Codul contravențional, *hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.*

14. Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

15. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

16. În altă ordine de idei, conform prevederilor art.8 alin.(2) din Codul contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

17. În temeiul prevederilor art.10 din Codul contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.*

18. În corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

19. Conform prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

20. Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede și o sancționează și determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

21. În fapt, prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 380645 al agentului constatator al INSP al IGP – Staver Oleg din 19.08.2023, Ceban Serghei a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 240 alin. (1) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, ”*la 06.02.2023, ora 16:12, în mun. Chișinău, intersecția str. Ismail cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, Ceban Serghei conducând automobilul de model „Mercedes Vito 109CDI” cu n/î *****neglijat semnalul de culoare roșie a semaforului, astfel a încălcat prevederile pct. 20 alin. (1) din Regulamentul circulației rutiere*.”.

22. La caz, Colegiul analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie, precizează că actul a fost întocmit de către agentul constatator în prezența contravenientului Ceban Serghei, care a consemnat procesul-verbal cu privire la contravenție, astfel, acceptînd constatările agentului constatator.

23. Fiind învestită cu examinarea prezentei cauze, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5541/2023 din 10 iunie 2024, s-a admis contestația depusă de către Ceban Serghei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023 și deciziei de sancționare, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 240 alin. (2) din Codul contravențional și s-a încetat în privința lui Ceban Serghei procesul contravențional prin care a fost sancționat în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 380645 din 19.08.2023, din motivul neprobării în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

24. În motivarea soluției emise, judecătorul de instrucție a indicat că, conform contractului de vânzare-cumpărare prezentat de către Ceban Serghei se atestă faptul că automobilul de model „Mercedes Vito 109CDI” cu n/î *****intrat în posesia acestuia la data de 30.05.2023 ci nicidecum la data comiterii contravenției incriminate și anume 06.02.2023.

25. Contrar soluției fondului, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii recurate, prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că, prima instanță prematur și nejustificat a conchis de a înceta procesul contravențional intentat în privința lui Ceban Serghei, în baza art. 240 alin. (2) din Codul contravențional din motivul ne probării în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

26. Colegiul menționează că, instanța de fond nu a dat apreciere argumentelor aduse de către agentul constatator din cadrul INSP al IGP și nu a examinat întreg probatoriu în raport cu circumstanțele materialelor dosarului în consecință fiind adoptată o hotărâre nemotivată, or instanța nu a dat nici o apreciere faptului că la materialele dosarului sunt anexate un șir de probe.

27. Instanța de recurs menționează că, instanța de fond a examinat cauza unilateral, iar la baza hotărârii adoptate nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru cauza dată, or la materialele cauzei au fost prezentate procesul-verbal cu privire la contravenție contrasemnat de către contravenientul Ceban Serghei, precum și copia foto a momentului traversării intersecției la semnalul roșu al semaforului, precum și lipsa unei legături de cauzalitate cu actul de vânzare data cu o dată ulterioară.

28. În aceste circumstanțe, instanța de recurs constată că simpla constatare a datei dobândirii dreptului de proprietate asupra autovehiculului, în lipsa verificării altor probe esențiale (procesul-verbal contravențional întocmit în prezența contravenientului, semnarea acestuia fără obiecții, precum și lipsa contestării faptelor la momentul constatării), nu poate constitui un temei suficient pentru concluzia neprobării faptei contravenționale. Or, instanța de fond nu a analizat dacă la data comiterii contravenției Ceban Serghei avea calitatea de conducător auto sau utilizator al vehiculului, aspecte relevante pentru angajarea răspunderii contravenționale conform art. 240 alin. (2) din Codul contravențional, și nici nu a oferit o motivare clară privind înlăturarea forței probante a procesului-verbal de constatare, care, potrivit legii, beneficiază de prezumția de veridicitate până la proba contrară.

29. În continuare, Colegiul remarcă, că deși instanța de fond la emiterea hotărârii a reiterat probele invocate de către agentul constatator în confirmarea contravenției săvârșite de contravenient, urmează a se învedera faptul că, acestea nu au fost supuse analizei minuțioase în acest sens, or în lipsa unei asemenea analize echivalează cu o omisiune esențială de apreciere a circumstanțelor cauzei, ceea ce impune, în temeiul art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) din Codul de procedură penală. Astfel, instanța de recurs conchide că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 din Codul contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

30. Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

31. Colegiul menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus argumentele făptuitorului, neglijând faptul că la materialele cauzei contravenționale au fost anexate un probe în vederea vinovăției ultimului.

32. Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

33. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

34. În consecință, Colegiul a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

35. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumții sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat și pot fi răsturnate de către persoana interesată *(Salabiaku contra Franța, 07.10.1998, §27).*

36. În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional, admițând contestația și anulând procesul-verbal cu privire la contravenție din motive formale.

37. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) din Codul contravențional.

38. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

39. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al

părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

40. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

41. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

42. Pentru aceste motive și conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către agentul constatator din cadrul agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Staver Oleg, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5541/2023 din 10 iunie 2024 și dispune rejudecarea cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Cecan Silvia

Judecători: Schibin Vladislav

Băbălău Denis